

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การสื่อสารความเชื่อจากสัญญาในพิธีกรรมของศิลปินแห่งชาติจังหวัดจันทบุรี ครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยความร่วมมือจากคณะศิลปินละครแห่งชาติจังหวัดจันทบุรี อันประกอบด้วย คณะ ส. บัณฑิต คณะมนัสชัยวัฒนา คณะจักรวาลมงคลศิลป์ และคณะรวมดาวรุ่งดาราศิลป์ การเลือกศึกษาคณะละครแห่งชาติทั้ง 4 คณะ เป็นการเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างระหว่างคณะละครแห่งชาติที่พยายามรักษาขนบธรรมเนียมความเป็นละครแห่งชาติแบบดั้งเดิม และความเป็นละครแห่งชาติแบบร่วมสมัย ภายใต้ยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรม แต่ความเชื่อที่มีต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของเหล่าบรรดาศิลปินยังคงมี พ่อแก่ (พระฤาษีนาบอด) เดียวกัน

ขอขอบคุณศิลปินแห่งชาติอาวุโส หัวหน้าคณะละครแห่งชาติ ดังนี้ บุคคลแรก คุณป้าบุญเรือน สร้อยศรี จากคณะละครแห่งชาติ ส. บัณฑิต ผังข้าห่าน ที่กรุณาเมตตาให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์ และเก็บข้อมูล บอกเล่าตามที่ครูบุญเรือนรู้ทุกอย่างไม่ว่าความรู้ ขณะเดียวกันก็อนุญาตให้เข้าไปบุกถึงห้องบูชาพ่อปู่ฤาษีนาบอดที่มีอายุกว่า 100 ปี ตั้งแต่ก่อนเป็นคณะ ส. บัณฑิต บุคคลต่อมาท่านมนัส ไทยทักษ์ จากคณะมนัสชัยวัฒนา เป็นศิลปินอาวุโสแห่งชาติที่ผู้วิจัยรู้จักท่านตั้งแต่ปี 2551 ท่านให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลด้วยดีเสมอมา อีกทั้งไม่เคยปฏิเสธในการรวบรวมขอข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงความเมตตาที่มีต่อเหล่าบรรดาลูกศิษย์คณะนิเทศศาสตร์ในการให้ข้อมูลสัมภาษณ์พูดคุย สอนรำให้นักศึกษาได้รู้จักละครแห่งชาติ ขอขอบคุณท่านจีระประทีป ทองเปรม รองนายกเทศบาลปากน้ำแหลมสิงห์ ผู้ดำรงตำแหน่ง ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ผู้จุดประกายบอกเล่าสืบสานให้ผู้วิจัยรู้จักละครแห่งชาติของจันทบุรี บุคคลต่อมาพี่ครูจักรวาล มงคลสุข แห่งคณะจักรวาลมงคลศิลป์ คือ ศิลปินแห่งชาติร่วมสมัย ถ่ายทอดข้อมูลแห่งชาติ และฝึกหัดให้ผู้วิจัยรำแห่งชาติเป็นถึง 4 ท่า ขอขอบคุณมิตรไมตรีที่ดีจากสมาชิกคณะจักรวาลมงคลศิลป์ทุกคน โดยเฉพาะคุณหญิง คุณคิดดีผู้เลอโฉม ขอขอบคุณน้องเธียร จากคณะรวมดาวรุ่งดาราศิลป์ คณะละครแห่งชาติรุ่นใหม่ไฟแรง ที่ยังคงสืบสานอนุรักษ์แห่งชาติของจันทบุรีให้คงอยู่ ขอขอบคุณที่อนุญาตให้ คุณจินดา เอียงอิม และคุณโชติ หอมประพันธ์ ผู้ช่วยผู้วิจัยได้เข้าร่วมสังเกตเก็บข้อมูลงานไหว้ครูละครแห่งชาติ ทำให้รายงานวิจัยฉบับนี้มีความสมบูรณ์ขึ้น

ขอขอบคุณเจ้าของตำราไหว้ครู งานวิจัยที่เป็นข้อมูลทุติยภูมิให้ผู้วิจัยมองเห็นภาพในการนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ รู้จักสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เป็นเทพศิตาจารย์มากขึ้น เช่น พระวิษุกรรม พระพรคนธรรพ พระนารอดมณี และพระพิราพ ต้องกราบขอขมาต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทุกพระรูปทุกพระนาม หากการกระทำการสิ่งใดเป็นการล่วงเกินครุสังคีต ครูโขน-ละคร ละครแห่งชาติ ขอขอบคุณที่ท่านกรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ผู้วิจัยดำเนินงานชิ้นนี้ได้สำเร็จ หากคุณงามความดี และประโยชน์ที่เกิดจากงานวิจัยนี้ขอบูชาเป็นกุศลแด่ครูละครแห่งชาติผู้ล่วงลับทุกนาม

สุดท้ายขอขอบคุณแหล่งทุนจากกองทุนวิจัย ปีงบประมาณ 2561 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่กรุณาเล็งเห็นความสำคัญ ทำให้งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลงด้วยดี

สมพงษ์ เสงี่ยมณี

พฤษภาคม 2563